

SUEKin kouluttajamateriaali

Koulutuksen tavoite

Yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus

SUEK edistää eettisesti kestäväää urheilukulttuuria yhdessä muiden kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa

SUOMALAINEN URHEILU
ON EETTISYYDEN
EDELLÄKÄVIJÄ

Ajankohtaiset eettiset teemat

JOKAISELLA ON OIKEUS EETTISESTI KESTÄVÄÄN URHEILUUN

Katsomoturvallisuus ja -viihtyvyyttä

JOKAISELLA ON OIKEUS TURVALLISEEN URHEILUTAPAHTUMAAN

Kilpailumanipulaation torjunta

JOKAISELLA ON OIKEUS REILUUN PELIIN

Antidopingtoiminta

JOKAISELLA ON OIKEUS PUHTAASEEN URHEILUUN

Edistämme
urheilun eettisyyttä,
yhdessä kumppaneidemme
kanssa

LUOTETTAVASTI · OIKEUDENMUKAISESTI · YHDESSÄ

www.suek.fi

Kattavasti tietoa antidopingtoiminnasta ja kilpailumanipulaation torjunnasta SUEKin sivuilta

Onko käyttämäsi lääke sallittu urheilussa? Tarkista netistä tai apista

Jokaisen toimijan velvollisuus on ilmoittaa urheilurikkomuksista

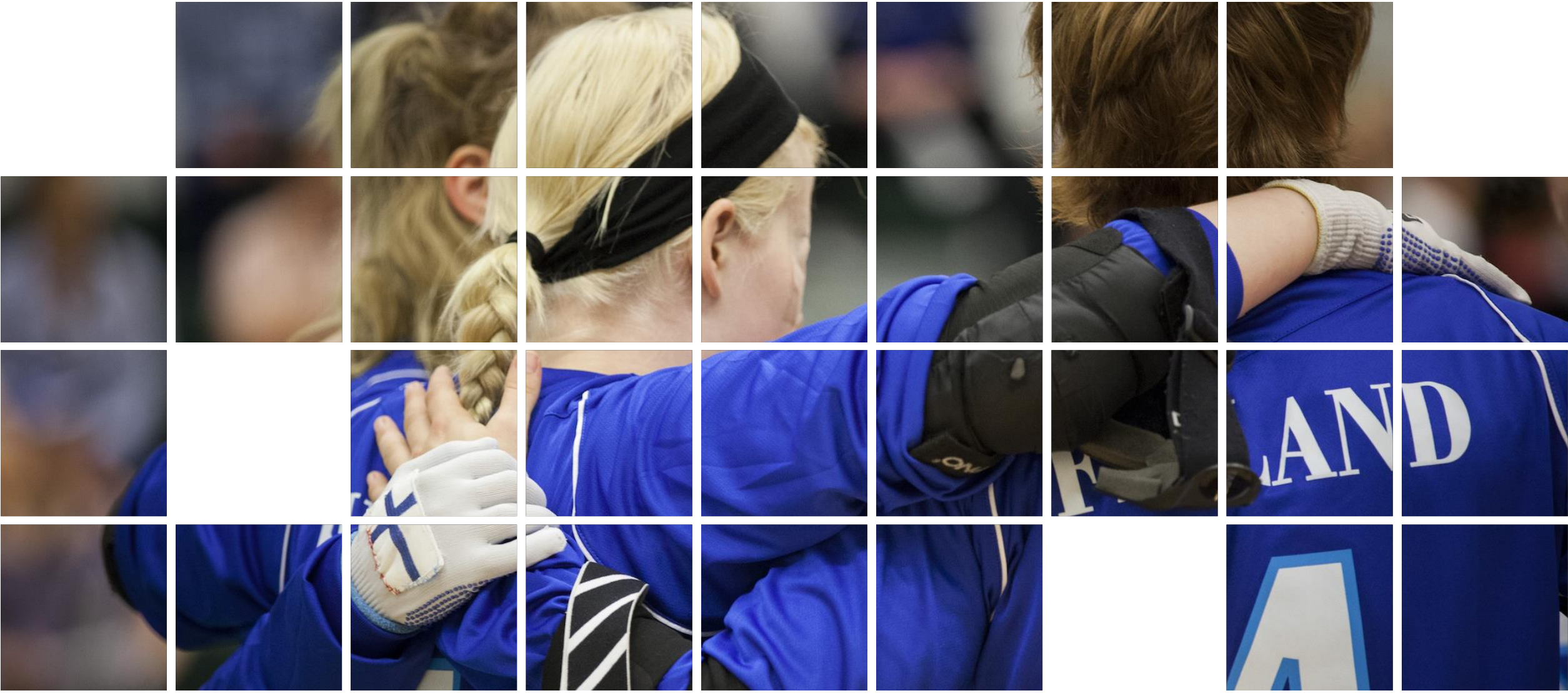
Tee verkkokoulutukset

#puhtaastiparas

@SUEK_FINCIS

REILU PELI

Mitä on reilu peli urheilussa?

- Kunnioittamista
- Kannustamista
- Esimerkillisyyttä
- Vastuullisuutta
- Välittämistä
- Yhdenvertaisuutta
- Yhteisten sääntöjen noudattamista
- Mitä muuta?

Mikä urheilussa on tärkeintä minulle?

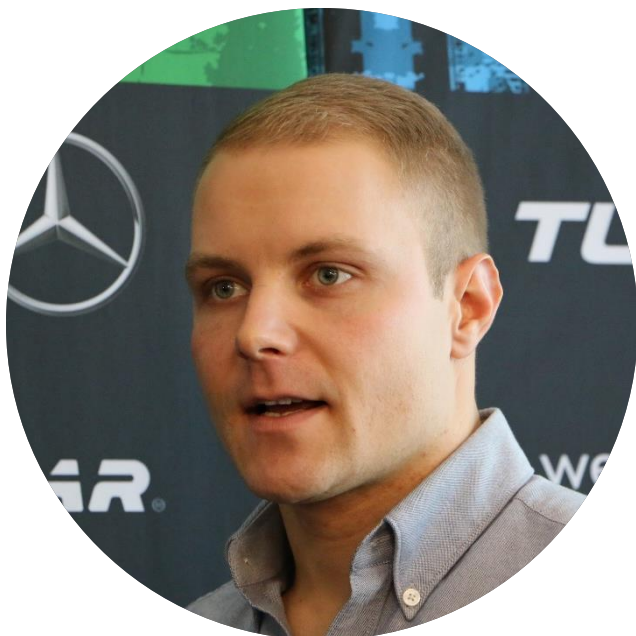

- Kaverit ja yhdessä tekeminen
- Kehittyminen ja uusien asioiden oppiminen
- Kunnosta ja terveydestä huolehtiminen
- Voittamisen tunne
- Jokin muu, mikä?

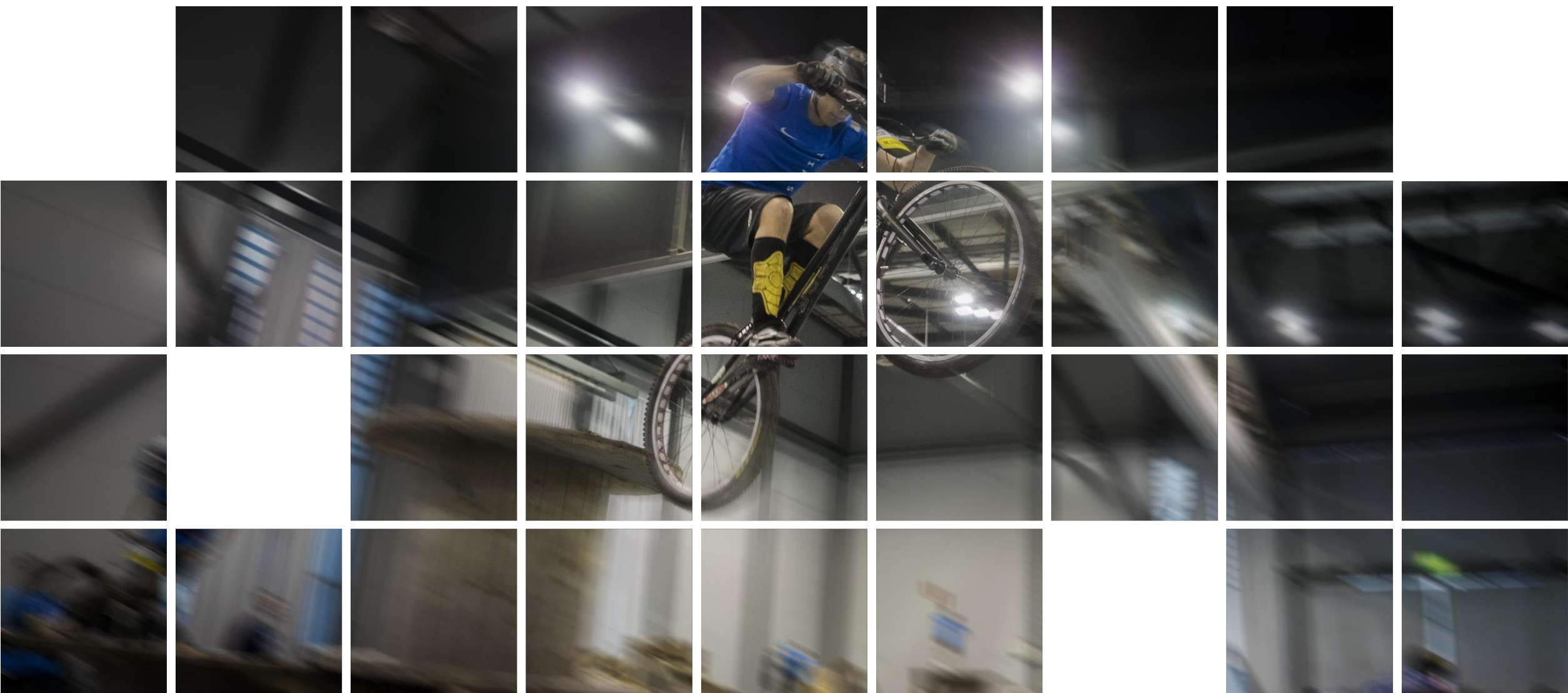

Valtteri Bottas – Viestikapula-blogista Formula 1 -kuljettaja

”Olen aina fanittanut reilua peliä ja puhdasta urheilua. Oma rehellinen työ ja taito sekä sen lisäksi oma kehittyminen ovat se millä mennään eteenpäin. Esikuvat ovat tärkeitä. Itse nuorempana ihailin Mika Häkkistä. Hän oli parhaimmillaan voittamaton kuski, mutta samalla herrasmies, rehellinen ja rehti urheilija.”

ANTIDOPING

Mitä on doping kilpaurheilussa?

MITÄ DOPING ON?

KILPAURHEILUSSA

Suorituskyvyn parantamista antidopingsääntöjen vastaisesti, esimerkiksi kiellettyjä aineita ja menetelmiä käyttämällä

Valvotaan kansallisella ja kansainvälisellä tasolla

Rikkomus voi johtaa urheilun toimintakieltoon

KILPAURHEILUN ULKOPUOLELLA

Ulkonäkökeskeistä (lihasmassan kasvu, rasvanpoltto, suorituskyvyn kasvu)

Ei valvontaa

Dopingaineiden käyttö ja hallussapito omaan käyttöön ei ole rangaistavaa

Antidoping

Eri motiivit kilpaurheilussa ja sen ulkopuolella

Pääseekö maailman huipulle puhtaasti?

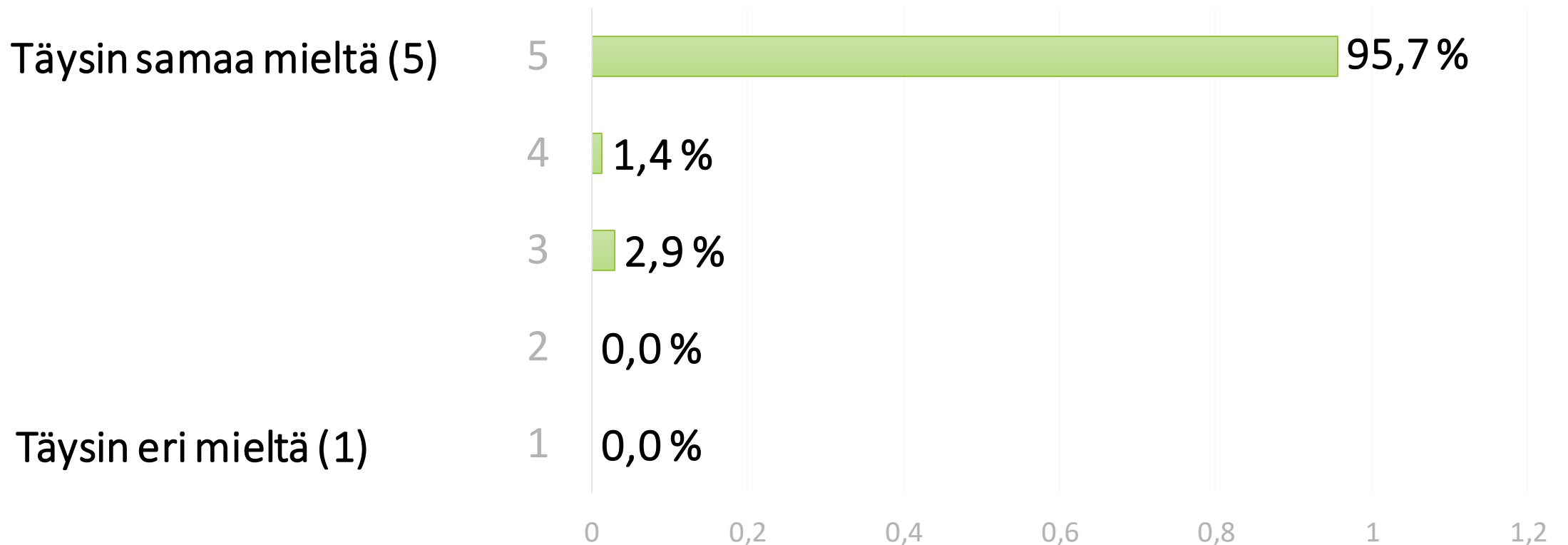
Entä omassa lajissani?

Mitä mieltä huippu-urheilijat ovat?

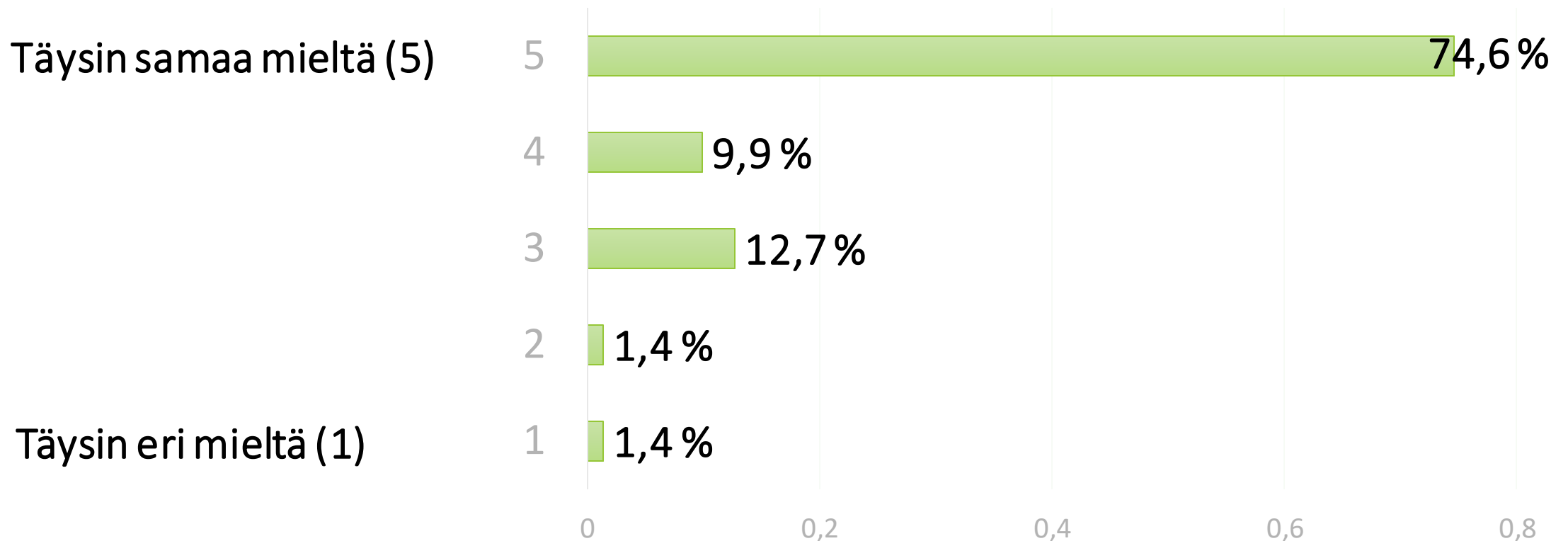
Lajissani voi päästä huipulle ilman dopingia KANSALLISELLA TASOLLA

Mitä mieltä huippu-urheilijat ovat?

Lajissani voi päästä huipulle ilman dopingia KANSAINVÄLISELLÄ TASOLLA

Antidoping

MIHIN OLEN SITOUTUNUT?

PUHTASTI
PARAS

Antidoping

MIHIN OLEN SITOUTUNUT?

- Maailman antidopingsäännöstö
- Suomen antidopingsäännöstö
- Kansainvälisen lajiliiton antidopingsäännöstöt
- Kansainvälisen Olympia- ja Paralympiakomitean antidopingsäännöstöt
- Lajiliiton kurinpitösäännöt

Urheilussa toimivilta odotetaan asiantuntemusta antidopingasioissa.

Mitä sinun tulee tietää?

Miksi doping on kielletty?

Terveysvaikutukset
Vastoin reilua peliä

Antidoping

KIELLETYT AINEET JA MENETELMÄT URHEILUSSA

DOPINGAINERYHMÄT

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

S Kielletyt aineet

M Kielletyt menetelmät

P Tietyissä urheilulajeissa kielletyt aineet

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa 2024

KAIKKINA AIKONA KIELLETYT

- S0. Myyntiluvattomat aineet
- S1. Anaboliset aineet
- S2. Peptidihormonit, kasvutekijät, vastaavat aineet ja mimeetit
- S3. β_2 -agonistit
- S4. Hormoneihin ja aineenvaihduntaan vaikuttavat modulaattorit
- S5. Diureetit ja peiteaineet
- M1. Veren ja sen komponenttien manipulaatio
- M2. Kemiallinen ja fysikaalinen manipulaatio
- M3. Geeni- ja soludoping

KILPAILUN AIKANA KIELLETYT

- S6. Piristeet
- S7. Huumaavat kipulääkkeet
- S8. Kannabinoidit
- S9. Glukokortikoidit

TIETYISSÄ URHEILULAJEISSA KIELLETTY

- P1. Beetasalpaajat

Käsite **kilpailun aikana** katsotaan alkavan klo 23.59 sinä iltana, joka edeltää kilpailua johon urheilijan on määrä osallistua. Tämä aika päättyy kilpailun tai siihen liittyvän dopingtestin päätyttyä. Otathan huomioon mahdolliset lajikohtaiset poikkeukset, jotka saat selville kansainvälisestä lajiliitostasi.

≡ Vuoden 2024 muutokset

WADAn kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloon on lisätty **tramadoli** vuoden 2024 alusta lähtien. Kipulääkkeenä käytetty tramadoli kuuluu luettelon ryhmään S7. Huumaavat kipulääkkeet. Tramadoli on kilpailun aikana kielletty aine. Varoaika tramadolille on 24h.

≡ Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

Astmalääkitys

β₂-agonistit (S3.)

Kaikki β₂-agonistit ovat kiellettyjä.

Poikkeuksena seuraavat keuhkoinhalaatioina käytettävät

- salbutamoli (enintään 1600 µg 24 tunnin aikana, ei kuitenkaan enempää kuin 600 µg 8 tunnin aikana) *
- salmeteroli (enintään 200 µg vuorokaudessa)
- formoteroli (enintään 54 µg vuorokaudessa) *
- vilanteroli (enintään 25 µg vuorokaudessa)

Muulla tavoin annosteltuina (esimerkiksi tabletteina tai mikstuurana) käytölle tulee hakea erivapautta.

* Mikäli urheilijalla on käytössä/erivapaus diureettien ja peiteaineiden ryhmän (S5.) aineelle, salbutamolien ja formoterolin käytölle tarvitaan aina erivapaus.

Glukokortikoidit (S9.)

Keuhkoinhalaatioina käytettävät glukokortikoidit ovat sallittuja

Glukokortikoidit ovat kilpailun aikana kiellettyjä annosteltaessa suun kautta (myös suun limakalvoille) tabletteina, peräsuoleen ja injektioina pistospaikasta riippumatta.

- testataan vain kilpailujen yhteydessä otetuista dopingnäytteistä
- tärkeä huomioida varoajat

≡ Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

Piristeet

KIELLETTY, KOSKA:

- Lisäävät vireystilaa ja vähentävät väsymyksen tunnetta
- Lisäävät kestävyyttä ja tehoa

TERVEYSHAITAT

- Vapina, sydämen tykytys ja verenpaineen nousu
- Suurina annoksina lämpöhalvaus, sekavuus- ja vainoharhatiloja sekä vakavia sydämen rytmihäiriöitä

ESIMERKKEJÄ PIRISTEIDEN VAROAJOISTA:

- Pseudoefedriini noin 24 tuntia *
- Efedriini noin 4 vuorokautta *
- Metyyllifenidaatti noin 7 vuorokautta

Testataan vain kilpailujen yhteydessä otetuista dopingnäytteistä.

* Varoaika ei koske kuitenkaan urheilijaa, jolla on erivapaus S5 ryhmän diureettiin tai peiteaineen käytölle. Tällöin urheilija tarvitsee aina erivapauden myös pseudoefedriini/efedriinin käytölle myös käytettäessä ennen kilpailua.

≡ Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

Kannabinoidit

- Yleensä huonontavat urheilusuoritusta
- Kiellettyjä kaikissa urheilulajeissa
- Näkyvät testeissä useita vuorokausia satunnaisenkin käytön jälkeen
- Testataan vain kilpailujen yhteydessä otetuista dopingnäytteistä

KIELLETTY, KOSKA:

- Urheilun hengen vastaista
- Pienten annosten rauhoittava vaikutus voi parantaa suoritusta tarkkuuslajeissa

TERVEYSHAITAT

- Heikentää ajan, paikan, nopeuden ja etäisyyden arviointia
- Tokkuraisuus, kömpelyys, tapaturmat
- Riippuvuus

KAMU-lääkehaku

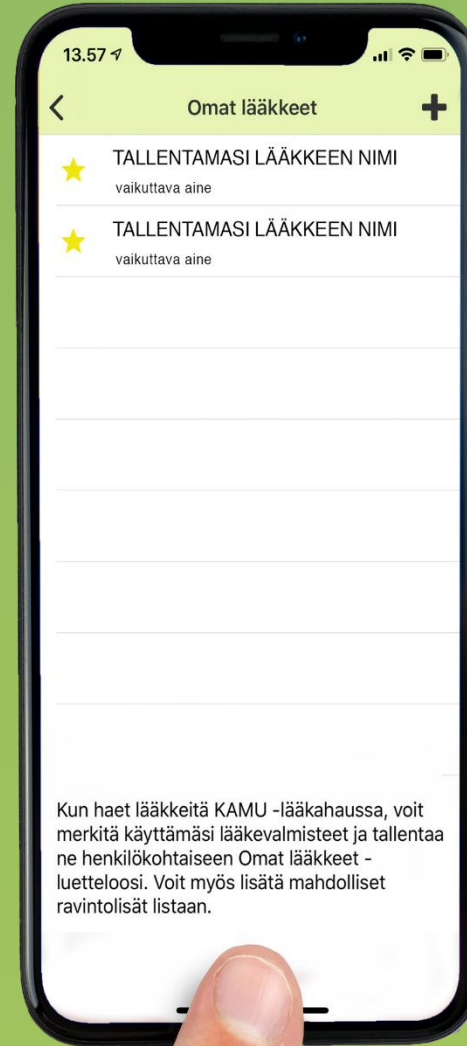
Urheilijan vastuulla on aina tarkistaa voimassa olevasta luettelosta lääkkeiden ja menetelmien sallittavuus

- Vain Suomesta saatavat resepti- ja itsehoitolääkevalmisteet
- Päivittyy säännöllisesti
- Lataa mobiilisovellus

Perustuu WADAn vuosittain julkaisemaan Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luetteloon

Eri maiden lääkevalmisteiden sallittavuuden tarkistaminen esim.

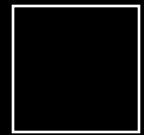
Global DRO

Täydelliset ja päivitetty luettelot
www.suek.fi

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

BURANA?

Kielletty

Sallittu

BURANA

Kielletty

Ehdoin kielletty

Sallittu

Ei määritetty

Lääkevalmisteen tiedot:

Myyntiluvan haltija:

ORION CORPORATION

Lääkemuoto:

tabletti,
kalvopäällysteinen

Vahvuus:

800.0 mg

Antotapa:

Suun kautta

[Lääkevalmisteen lisätiedot lääkeinfo.fi -palvelussa](#)

Vaikuttavat aineet:

ibuprofeeni

Sallittu

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

DUACT?

Kielletty

Sallittu

Kielletty

Ehdoin kielletty

Sallittu

Ei määritetty

Lääkevalmisteen tiedot:

Myyntiluvan haltija:	GLAXOSMITHKLINE
Lääkemuoto:	kapseli, kova
Vahvuus:	8/60 mg
Antotapa:	Suun kautta

Vaikuttavat aineet:

akrivastiini
pseudoefedriini

Sallittu

Kielletty

[18](#) [S6.b.](#)

[18](#) Pseudoefedriini on kielletty kilpailun aikana, ja sitä tutkitaan vain kilpailujen yhteydessä otetuista näytteistä. Kilpailuaika alkaa kilpailua edeltävänä iltana klo 23.59 ellei sitä ole toisin määritelty. Virtsan pseudoefedriinipitoisuus ei saa ylittää pitoisuutta 150 mikrogrammaa/ml. WADAn selvitysten perusteella tämä rajapitoisuus ei ylitä tavanomaisilla hoidollisilla pseudoefedriiniannoksilla (esimerkiksi otettaessa 60 mg:n kapseleita 1 kapseli 1–3 kertaa päivässä, 120 mg:n depottabletteja 1 tabletti 2 kertaa päivässä, tai 240 mg:n depottabletteja 1 tabletti päivässä) mikäli viimeisestä pseudoefedriiniannoksesta on kulunut 24 tuntia, eli pseudoefedriinin varoaika on yksi vuorokausi. Varoaika ei koske kuitenkaan urheilijaa, jolla on erivapaus S5 ryhmän diureetin (esim. furosemiidi, hydroklooritiatsidi, spironolaktoni) tai peiteaineen käytölle. Tällöin urheilija tarvitsee aina erivapauden myös pseudoefedriinin käytölle myös käytettäessä ennen kilpailua. Pelkkä allerginen nuha tai nenän tukkoisuus ei riitä perusteeksi erivapauden myöntämiseksi pseudoefedriinin käyttöön, sillä niiden hoitamiseksi voidaan käyttää kilpailua edeltävän 24 tunnin aikana sallittujen antihistamiinien lisäksi sallittuja nenäsuihkeita.

Dopingaineryhmät

[S6.b.](#) lue ryhmän S6.b. kuvaus, Dopingaineryhmät ja -aineet 2024 -sivulta

 Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

BRICANYL?

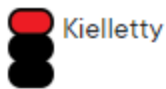
Kielletty

Sallittu

BRICANYL TURBUHALER

Kielletty

Ehdoin kielletty

Sallittu

Ei määritetty

Lääkevalmisteen tiedot:

Myyntiluvan haltija:	ASTRAZENECA
Lääkemuoto:	inhalaatiojauhe
Vahvuus:	0.25 mg/annos
Antotapa:	Inhalaatioon

Vaikuttavat aineet:

terbutaliini

S3.

Kielletty

Valmiste sisältää aina kielletyn vaikuttavan aineen/aineita: terbutaliinisulfaatti

Dopingaineryhmät

S3. lue ryhmän S3. kuvaus, Dopingaineryhmät ja -aineet 2024 -sivulta

Lääkevalmisteen lisätiedot lääkeinfo.fi -palvelussa

Antidoping

RAVINTOLISÄT

RAVINTOLISÄT

- Elintarvikkeita, joiden tarkoituksena on **täydentää** terveän ihmisen ruokavaliota
- Puhtaat ravintolisät eivät yleensä paranna suoritusta tai nopeuta palautumista paremmin kuin elintarvikkeet
- Arvioi ravintolisän käytön tarpeellisuutta – mieti kannattaako ottaa riski
- **Ravintolisien käytössä dopingrikkomuksen riski**
 - Voivat sisältää urheilussa kiellettyjä aineita
 - Ovat aiheuttaneet dopingrikkomuksia

RAVINTOLISÄT

Ravintolisiä käytettäessä huomioi, että:

- kiellettyjä aineita voidaan mainita valmisteiden tuoteselosteissa
- valmiste saattaa sisältää kiellettyjä aineita, joita ei mainita tuoteselosteissa
- valmisteet saattavat sisältää kiellettyjä aineita epäpuhtauksina
- kasviuutteita sisältävien valmisteiden ainesosista vain pieni osa tunnetaan

SUEK ei luokittele ravintolisiä kielletyiksi tai sallituiksi.

RAVINTOLISÄT

Ole erityisen tarkkana, jos ravintolisän

- mainostetaan parantavan suoritusta, lisäävän lihasvoimaa tai harjoitusten tehoa, nopeuttavan palautumista tai edistävän rasvojen palamista
- hankinta tapahtuu ulkomailta internetin kautta tai
- koostumus on huonosti tunnettu.

Urheilija on aina itse vastuussa positiivisesta testituloksesta.

Mikäli tarvitset vitamiini- tai hivenainevalmisteita täydentämään ruokavaliota, käytä apteekista hankittuja kotimaisen, luotettavan valmistajan tuotteita

- Turvallisinta olisi käyttää lääkevalmisteena myytäviä valmisteita, silloin kun niitä on saatavilla. Lääkevalmisteena myytävät valmisteet voit myös tarkistaa KAMU-lääkehausta.

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

ERIVAPAAUS URHEILIJAN LÄÄKITYKSESSÄ

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

ERIVAPPAUS URHEILIJAN LÄÄKITYKSESSÄ

Mikäli urheilijan sairauden hoito vaatii jonkin urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käyttöä, hoidolle voidaan hakea erivapautta.

Kansallisen tason urheilijat hakevat erivapautta SUEKin erivapauslautakunnalta

Kansainvälisiin tapahtumiin osallistuvien urheilijoiden erivapauksista vastaa kansainvälinen lajiliitto tai suuren urheilutapahtuman järjestäjä

Haetaan hakemuslomakkeella (tarkat ohjeet: www.suek.fi/)
Liitä mukaan diagnoosin vahvistavat
sairauskertomukset ja tutkimustulokset

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

MINKÄ TASON URHEILIJAN PITÄÄ OMASSA LAJISSAAN HAKEA ERIVAPAUTTA ETUKÄTEEN?

Kansallisen lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin kuuluvan urheilijan tulee hakea erivapautta etukäteen (pois lukien sairauden kiireellinen hoito, kuten hätätilanteet)

SUEKin lajikohtainen tasomäärittely

Jalkapallossa

- Veikkausliiga • Ykkösliiga • Kansallinen liiga

Hiihtourheilussa (alppihiihto, freestyle, maastohiihto, mäkihyppy ja yhdistetty)

- Yleisen sarjan miesten ja naisten SM-kilpailuihin osallistuvat urheilijat

ERIVAPAAUS URHEILIJAN LÄÄKITYKSESSÄ

Osa dopingrikkomuksista on huolimattomuutta, joissa urheilija unohti hakea erivapautta

”Seuraavassa pelissä olin nimettynä kokoonpanoon, mutta olin edelleen sairaana enkä pelannut pelissä. Pelin jälkeen sain kuulla, että minut oli valittu arvalla dopingtestiin. Silloin se iski: en ollut tarkistanut lääkkeeni sallittavuutta urheilussa.”

Antidoping

DOPINGVALVONTA

Dopingvalvonta

MITÄ DOPINGVALVONTA ON?

- Virtsa- ja verinäytteitä kilpailuissa ja kilpailujen ulkopuolella
- Urheilijan pitkäaikaista seuranta: biologinen passi ja olinpaikkatietojärjestelmä
- Yhteistyötä ja tiedonvaihtoa: tulli ja poliisi, dopingrikkomusten yhteydessä tehtävät selvitykset
- Näytteiden pitkäaikaissäilytystä (10 vuotta) ja uudelleen analysointia

[Virtsatestiohje](#)

[Veritesti ohje](#)

Dopingvalvonta

TESTITYYPIT

VIRTSATESTIT

Analysoidaan kiellettyjen aineiden luettelon mukaiset aineet

Saadaan steroidiprofiili pitkäaikaisseurantaan

KUIVAVERINÄYTE

DBS eli dry blood spot on uusi näytetyyppi, joka täydentää virtsa- ja veritestausta

VERITESTIT

Dopingtesti kasvuhormonin ja veren manipulointiin liittyvien menetelmien löytämiseksi

Pitkäaikaisseuranta urheilijan yksilölliseen profilointiin eli urheilijan biologinen passi

Kerätään useita verinäytteitä pitkällä aikavälillä

Ei ole itsessään dopingtesti, mutta profiilin avulla voidaan osoittaa dopingin käyttö

Kaikkia näytteitä voidaan säilyttää 10 vuotta ja analysoida uudelleen.

odotettava rasiuksen jälkeen

odotettava rasiuksen jälkeen

Dopingvalvonta

URHEILIJAN BIOLOGINEN PASSI

Athlete Biological Passport (ABP)

- Pitkäaikaisseuranta urheilijan yksilölliseen profilointiin
- Steroidiprofiili (veri ja virtsa), veriprofiili sekä endokrinologinen profiili
- Tehostaa ja ohjaa dopingtestausta
- Voidaan käyttää osoittamaan mahdollinen dopingrikkomus

/// Dopingvalvonta

Markkinoilla olevat dopingtestivälineet

Versapak

Berlinger

Innovero

Lockcon

TESTAUSPOOLI JA ADAMS-JÄRJESTELMÄ

Olinpaikkatietojen ilmoittamisvelvollisuus

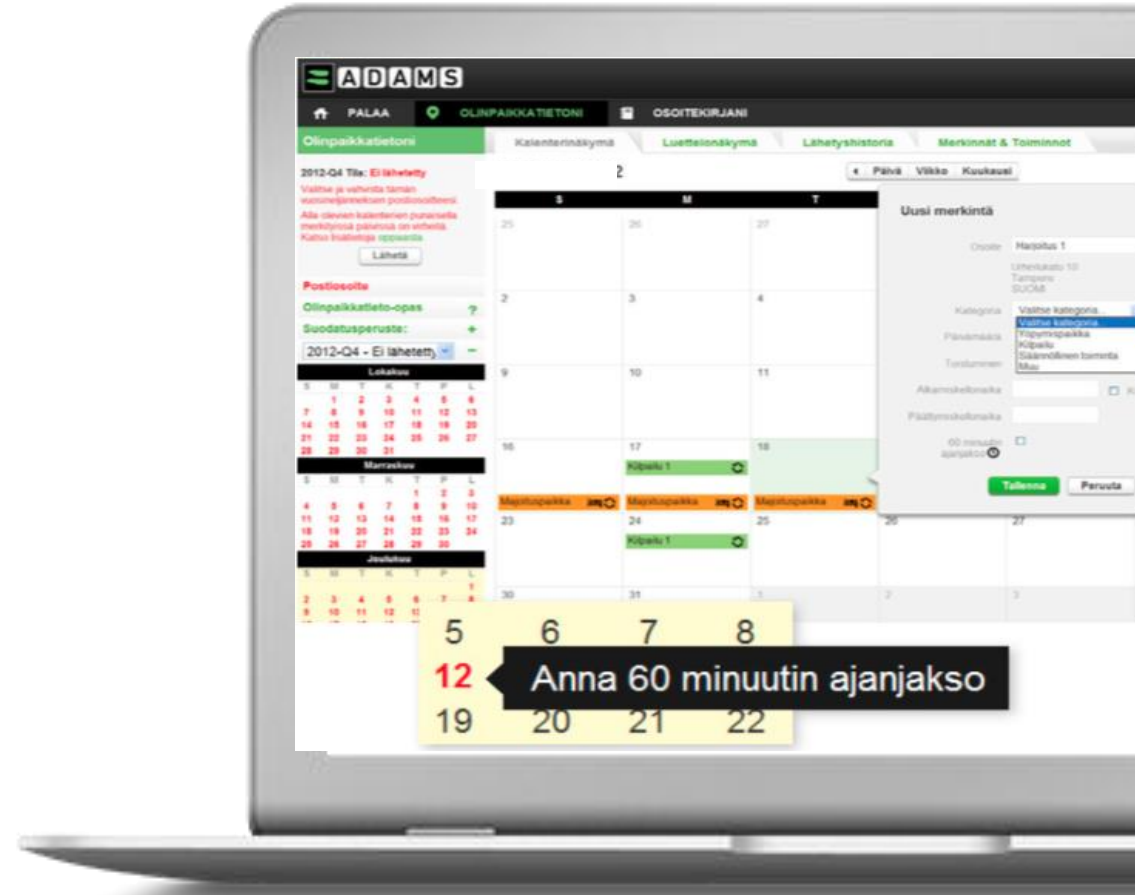
Rekisteröity Testauspooli

(RTP -yksilölajeille / Joukkuepooli)

- Antidopingorganisaation nimeämä ryhmä huippu-urheilijoita, joihin kilpailun ulkopuolinen dopingtestaus erityisesti kohdentuu
- Pooliurheilijoilla on olinpaikkatietojen ilmoitusvelvollisuus

[Pikaohje](#)
testauspooliurheilijoille

[ADAMS-pikaohje](#)

ADAMS – BIOLOGISEN PASSIN TULOKSET

- Urheilija ei enää näe automaattisesti veriarvojaan ADAMSista
- Urheilija voi pyytää biologisen passin veriarvot SUEKin toimistolta sähköpostilla tai hän voi esittää pyynnön testitilanteessa
- Urheilija saa veriarvot tiedoksi sähköpostilla noin 2 viikkoa testin jälkeen

Dopingvalvonta

Milloin saan laiminlyöntimerkinnän?

SUEKin rekisteröity testauspooli ja olinpaikkatietomääräysten laiminlyönti

Olinpaikkatietojen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti (*Whereabouts failure*):

- **Urheilijaa ei tavoitettu testiin hänen ilmoittamansa 60 minuutin aikana (*Missed Test*)**
- **Olinpaikkatietojen ilmoittamatta jättäminen tai virheelliset tiedot (*Filing Failure*)**

Tieto laiminlyönnistä menee lajiliitolle

Mahdollinen säännösten mukainen dopingrikkomus syntyy,
jos rekisteröityyn testauspoolin kuuluvalla urheilijalla on yhteensä
3 olinpaikkatietomääräysten laiminlyöntiä 12 kuukauden aikana

Antidoping

DOPINGRIKKOMUKSET

Dopingrikkomukset

Muutakin kuin positiivinen testitulos

- Kielletty aine tai näyttö kielletyn menetelmän käytöstä urheilijan elimistöstä otetussa näytteessä
- Kielletyn aineen tai menetelmän käyttö tai yrityk
- Kieltäytyminen dopingtestistä tai dopingtestin välttely
- Olinpaikkatietomääräysten laiminlyönti
- Dopingvalvonnan tai -testin manipulointi
- Dopingaineiden hallussapito
- Dopingaineiden ja -menetelmien levittäminen
- Dopingin edistäminen
- Osasyällisyys
- Kielletty yhteistoiminta
- Ilmoituksen tekijän pelottelu tai kostotoimet ilmoittajaa kohtaan

Dopingrikkomukset

DOPINGRIKKOMUSTEN SEURAAMUKSET

Antidopingsäännösten mukaiset seuraamukset vaihtelevat varoituksesta urheilun elinikäiseen toimintakieltoon

Perusseuraamus tahallisesta dopingrikkomuksesta on neljän vuoden toimintakielto

- Julkisuuskuva
- Taloudelliset menetykset
- Ihmissuhteet
- Harrastajamäärät

Jos näkisit että kaverisi käyttää dopingaineita,
ilmoittaisitko?

Entä jos kovin kilpakumppanisi käyttäisi?

Kenelle ilmoittaisit?

Dopingrikkomukset

Miten ilmoitan dopingrikkomuksesta?

- Ilmoitus käy helposti netissä
- Ilmoituksen voi tehdä nimettömänä tai omalla nimellä
- Käsitellään luottamuksellisesti

ILM D

Huippu-urheilija

Miltä tuntuisi elää kiinnijäämisen pelossa?

Tyler Hamilton, pyöräilijä (kirjassa voittoja ja valheita)

Tässä on se, mitä olin oppimassa: salaisuudet ovat myrkkyä. Ne imevät elämän ihmisestä, vievät kyvyn elää nykyhetkessä, rakentavat seiniä rakkaiden ihmisten väliin. Nyt, kun olin kertonut totuuden, olin virittäytymässä takaisin elämään.

Antidoping

DOPINGTESTITILASTOT

Dopingtestitilastot

PALJONKO SUEK TESTAA?

2023

2 410

Näytettä (virtsa ja veri/kuivaveri)
kansallisesti

6

Dopingrikkomusta
(1 käsittely kesken)

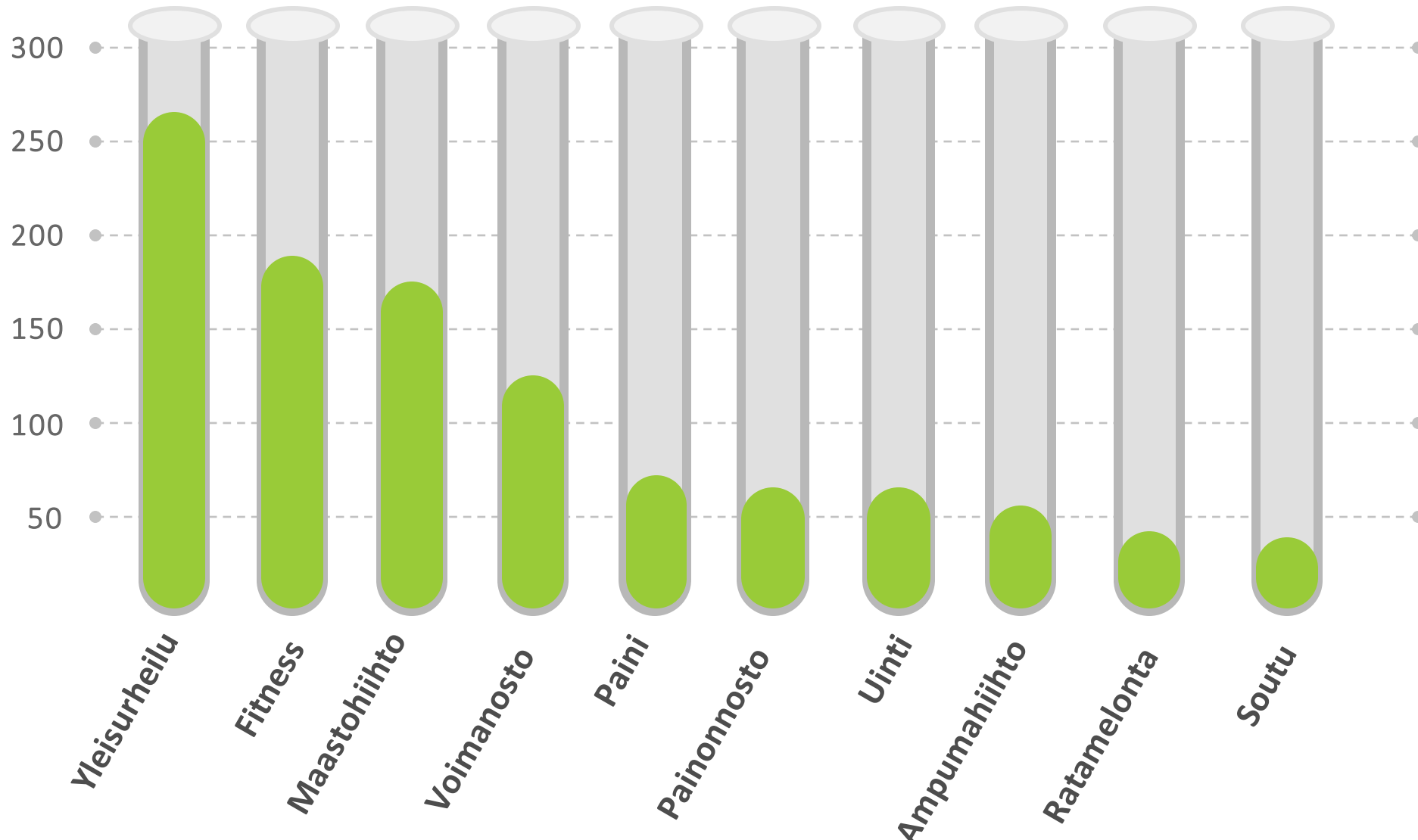
≡ PALJONKO SUEK TESTAA?

Testatuimmat yksilölajit

≡ PALJONKO SUEK TESTAA?

Testatuimmat yksilölajit 2023

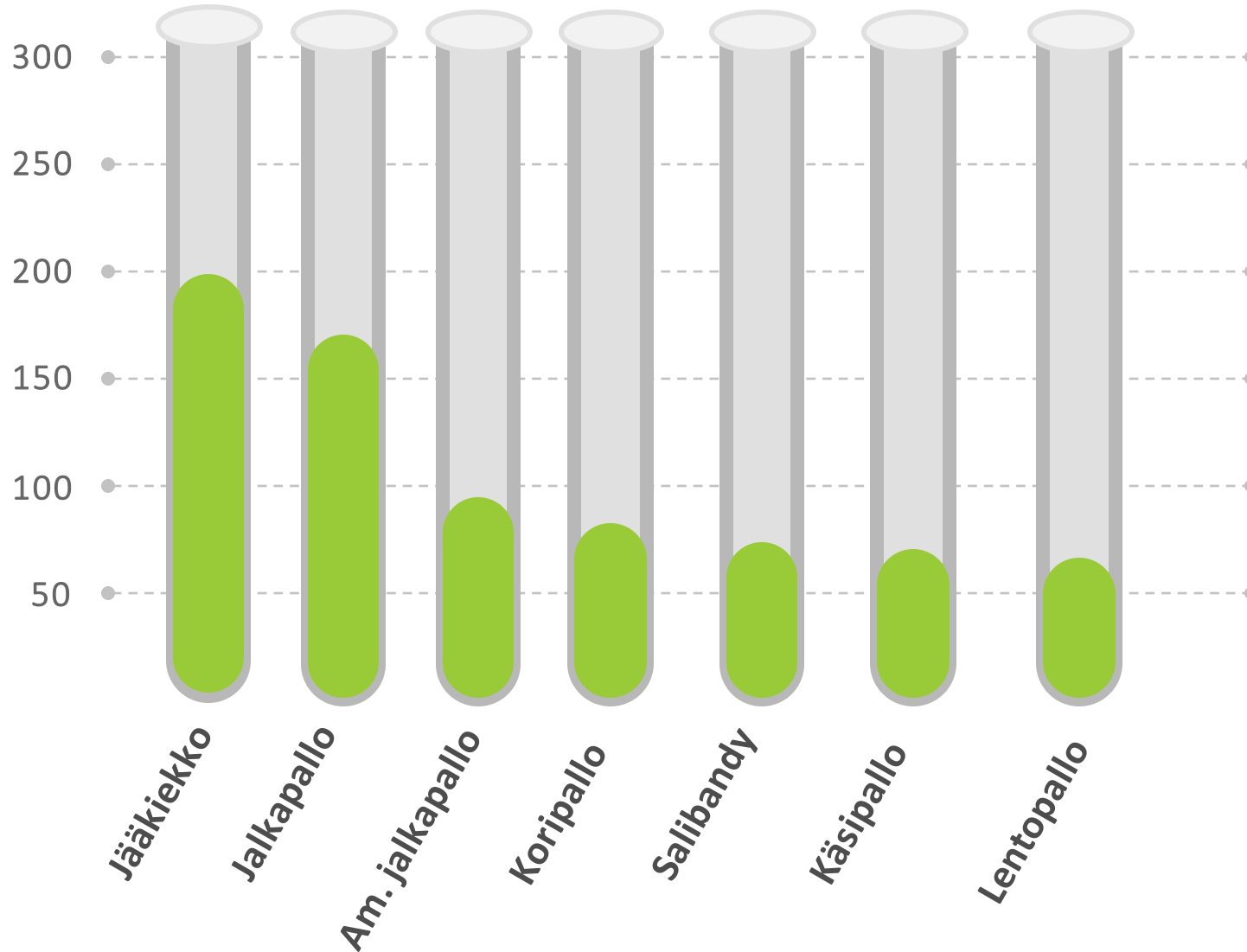
≡ PALJONKO SUEK TESTAA?

Testatuimmat joukkuelajit

≡ PALJONKO SUEK TESTAA?

Testatuimmat joukkuelajit 2023

Antidoping

PUHTAASTI PARAS -VERKKOKOULUTUS

≡ PUHTAASTI PARAS

Päivitä tietosi verkkokoulutuksessa

- Puhtaasti paras on verkkokoulutus urheilijoille ja heidän tukijoukoilleen
- Helposti omaksuttava kokonaisuus antidopingasioista
- Kun koulutus on suoritettu hyväksytysti, saa koulutuksesta diplomin

Tervetuloa

Urheilussa, niin kuin muussakin elämässä, on onnistumisia ja pettymyksiä. Onnistumiset ovat niin hienoja, että ne antavat tekemiselle merkityksen.

Pettymyksien yli pääsee, kun uskoo itseensä, luottaa toisiin ja muistaa, mikä on tärkeintä.

Urheilussa olennaista on reilu peli. Se perustuu niin kilpakumppaneiden kuin yhteisten sääntöjen kunnioittamiseen.

Antidopingsäännöt mahdollistavat kaikille yhdenvertaiset oikeudet reiluun peliin ja puhtaaseen urheiluun.

Jokaisella on oikeus saada tietoa antidopingasioista. Suorittamalla tämän Puhtaasti paras -koulutuksen saat tietoa valintojen ja päätöksenteon tueksi.

MITÄ JA MIKSI?

DOPING-
RIKKOMUKSET

DOPINGIN
SEURAUKSET

KIELLETYT AINEET
JA MENETELMÄT

DOPINGVALVONTA

TIETOINEN
PÄÄTÖS

LOPPUKOE

DIPLOMI

Antidoping

MITÄ MINÄ VOIN TEHDÄ?

Mitä minulta odotetaan?

- Älä hyväksy ”Kaikki käyttää kuitenkin” -asennetta
- Tunne antidopingsäännöt sekä tekemäsi sopimukset
- Tiedä oikeutesi ja vastuusi
- Viesti kantasi reilun pelin ja puhtaan urheilun puolesta

Teemu Ramstedt, jääkiekkoilija

Ota kantaa

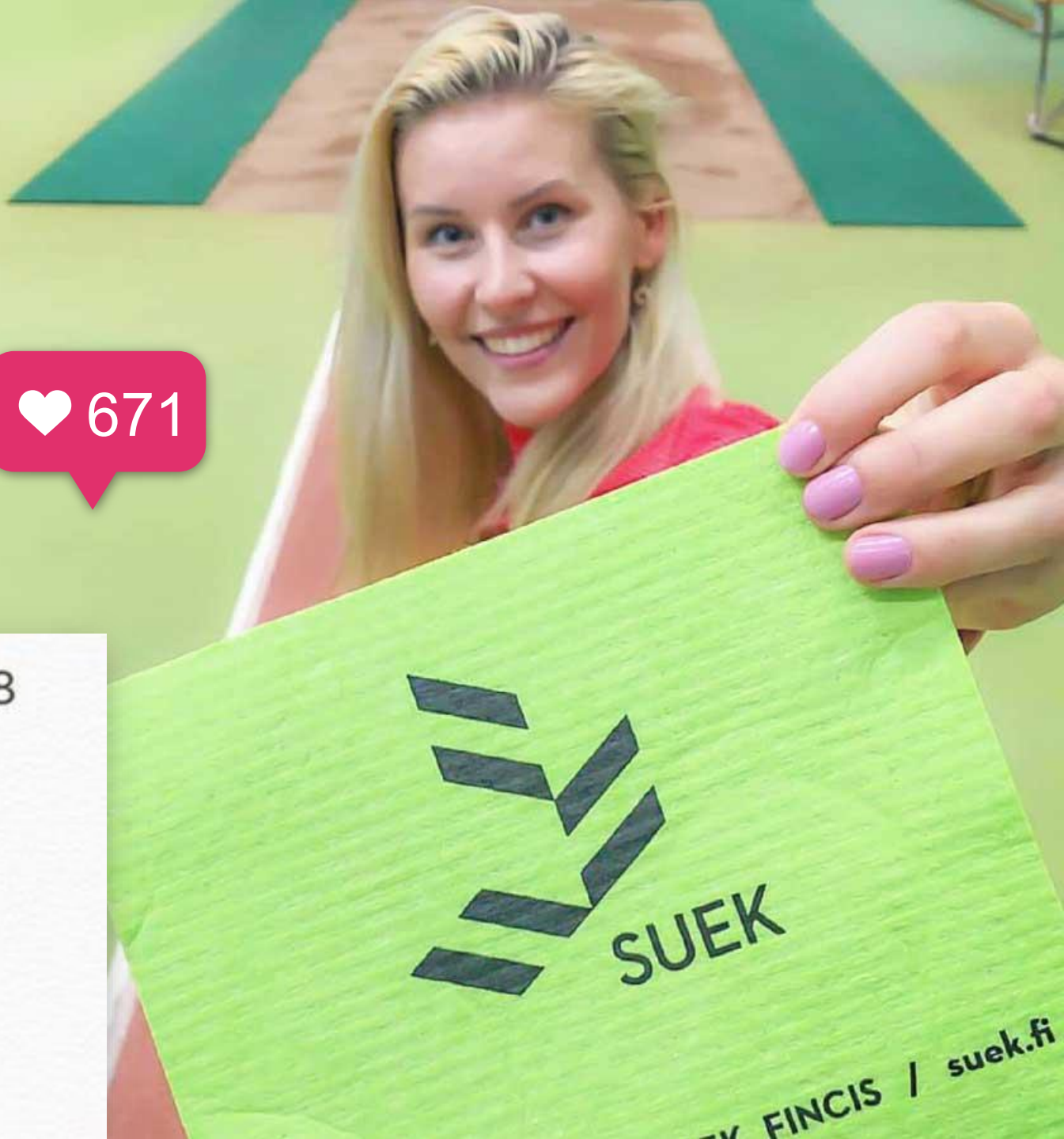
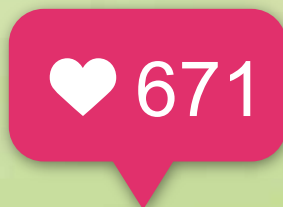

”Urheilijoiden esimerkillisyys ja vastuullisuus ovat myös viesti yhteiskunnalle. Urheilijoilla on loistava mahdollisuus tuoda asenteitaan ja ajatuksiaan ilmi. Nykyään sosiaalinen media antaa mahdollisuuden vaikuttaa päivittäin asioihin. Toivon urheilijoiden ottavan kantaa eri asioihin, myös puhtaaseen urheiluun.”

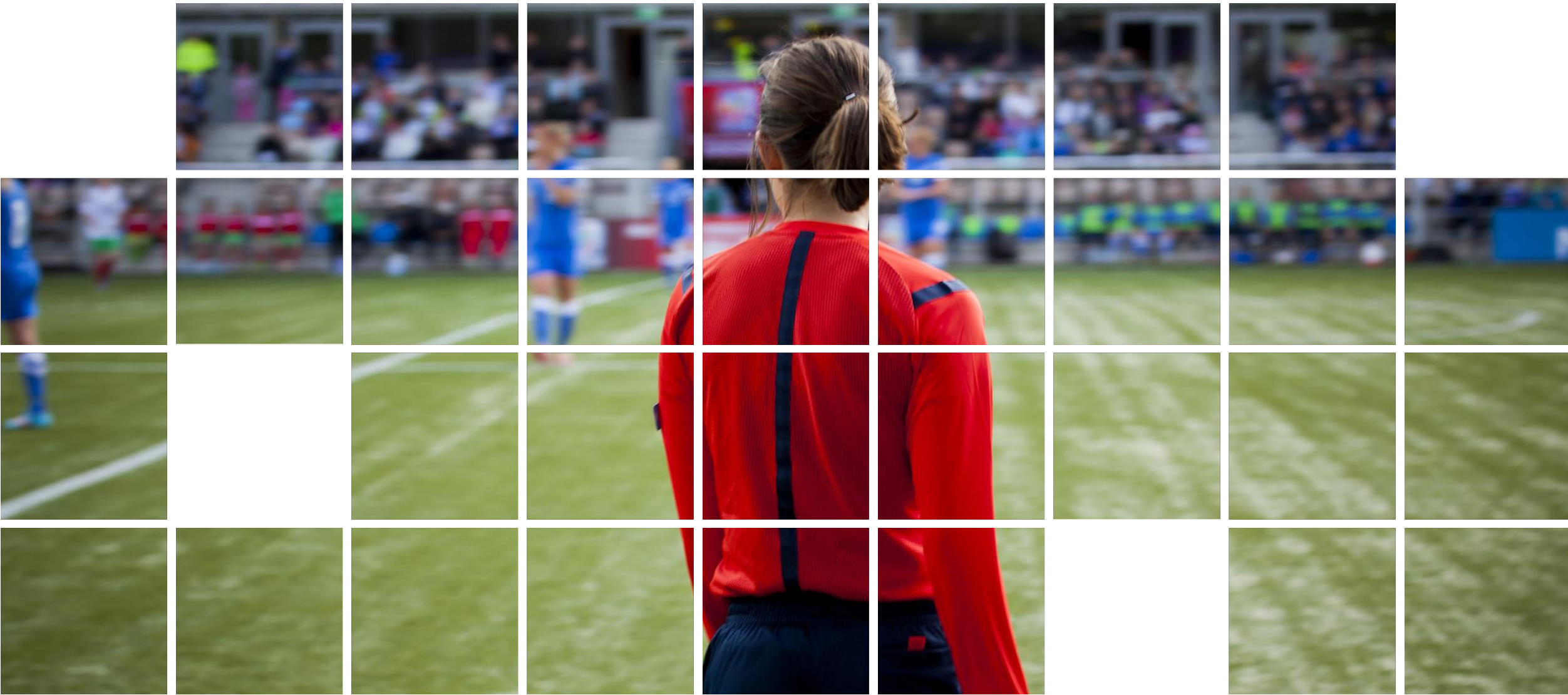
Ota kantaa

Miten voin edistää
reilua peliä ja
puhdasta urheilua?

Dopingtestit 2018

- 15.1.
- 1.2.
- 16.4
- 2.5.
- 10.5...

KILPAILUMANIPULAATIO

Mitä kilpailumanipulaatio tarkoittaa?

”Tarkoituksellista järjestelyä, toimenpidettä tai laiminlyöntiä, jolla pyritään vaikuttamaan urheilukilpailun lopputulokseen tai kulkuun poistamalla osittain tai kokonaan urheilukilpailun luonteeseen kuuluvaa ennakoimattomuutta siten, että sillä saavutetaan oikeudetonta etua itselle tai muille.”

(Euroopan neuvosto 2014)

Kilpailumanipulaatio

Urheiluperustainen manipulaatio

Tavoitteena urheilullisen edun saavuttaminen, esimerkiksi:

- tietyn merkityksellisen ottelun voittaminen
- sarjapaikan säilyttäminen tai nouseminen ylempiin sarjoihin
- asetelmien parantaminen tulevaisuudessa

Kilpailumanipulaatio

Urheilukilpailun manipulointityypit

- Suora puuttuminen urheilutapahtuman tai kilpailun luonnolliseen kulkuun ts. tapahtumaan osallistuvien henkilöiden suorittama tahallinen manipulointi
- Urheilijan henkilöllisyyden tai henkilökohtaisten tietojen muuttaminen vaikuttaakseen urheilukilpailun luonnolliseen kulkuun tai tulokseen
- Muutos, joka ei ole rikoslain tai kilpailusääntöjen mukainen:
 - pelialusta
 - urheiluvälineet
 - urheilijan fysiologiset tiedot
 - kilpailun suorituspaikat

Kilpailumanipulaatio

Vedonlyöntiperustainen manipulaatio

Tavoitteena saavuttaa taloudellista hyötyä ottelu- tai kilpailutapahtumiin vaikuttamalla.

Taloudellinen hyöty voi olla suoraa tai epäsuoraa:

- **Suora hyöty** tarkoittaa vedonlyönnillä saavutettua rahasummaa.
- **Epäsuora hyöty** tarkoittaa rahanpesulla saavutettua rikollista hyötyä.

Sisäpiiritiedon jakaminen

Kilpailutapahtumaan liittyvää tietoa, jota henkilöllä on hallussaan hänen lajiin tai kilpailuun liittyvän asemansa vuoksi, pois lukien sellainen tieto, joka on jo julkistettu tai yleisesti tiedossa, helposti saatavilla tai tuotu esille kyseistä kilpailua koskettavien sääntöjen mukaisesti.

(IOC & Interpol 2016)

Sisäpiiritietoa voi olla esimerkiksi

- Julkistamattomat kokoonpanotiedot
- Urheilijoiden terveydentilat
- Kilpailutaktiikat

Kilpailumanipulaatio

Kilpailumanipulaatiota vai ei?

Tallimääräykset

Joukkuetaktiikka

Ennalta sovittu tulos tai tapahtuma

Tuomarointi arvostelulajeissa

Vammaluokitukset

Onko Suomessa kilpailumanipulaatiota?

Entä omassa lajissani?

Kilpailumanipulaation haitat

Vaikuttaa suoraan urheilun perusarvoihin, kuten ennakoimattomuuteen ja yllätyksellisyyteen

Konkreettisia seurauksia:

- Lajien sisäiset sanktiot
- Rikosoikeudelliset seuraamukset
- Maineiden menetykset
- Taloudelliset seuraukset, kuten sponsorisopimusten päättyminen sekä mainos- ja lipputulojen menetykset

Jos tiedät vastustajan ottaneen vastaan lahjuksia, miten toimisit?

Entä jos oma joukkuekaverisi olisi ottanut vastaan lahjuksia?

MITÄ MINÄ VOIN TEHDÄ?

Sinut voidaan sulkea pois urheilusta tai sinulle voi tulla oikeudellisia seuraamuksia, joten

1. Älä koskaan lyö vetoa omasta pelistäsi tai pyydä muita pelaamaan puolestasi
2. Tee aina parhaasi
3. Älä koskaan paljasta sisäpiirin tietoa joukkueestasi tai itsestäsi
4. Ilmoita kaikesta epäilyttävästä

ILM

Ilmoita kilpailumanipulaatiosta SUEKille

- Ilmoitus käy helposti netissä
- Ilmoituksen voi tehdä nimettömänä tai omalla nimellä
- Käsitellään luottamuksellisesti

Urheilun ja urheilijoiden suojelu on jokaisen toimijan velvollisuus.

”Urheilu on aina ollut tärkeä osa elämääni. Urheillessa muut asiat unohtuvat, ja sitä tuntee olevansa läsnä tavalla, jota ei ole helppoa löytää muualta. Se tulee siitä että urheilu on puhdasta, siinä kilpaillaan sovituilla pelisäännöillä keskinäisestä paremmuudesta. Peli tai kisa pitää voittaa urheilukentällä eikä sopimalla asiasta kentän ulkopuolella. Urheilussa altavastaaja voi yllättäen voittaa ja menestyä, koska urheilussa kaikki on mahdollista. Mutta jos tuloksesta sovitaan etukäteen, suuri osa urheilun kauneudesta katoaa. Tunnista, vastusta ja ilmoita on hyvä muistisääntö mitä tulee vilppiin. Jos sinulle ehdotetaan vilppiä tai huomaat vilppiä, ilmoita siitä. Pidetään yhdessä rakas urheilu puhtaana, koska silloin se on myös kauneimmillaan.”

Rasmus Schüller, jalkapalloilija

Kuva: Juha Tamminen/SPL

Kilpailumanipulaatio

REILUSTI PARAS -VERKKOKOULUTUS

REILUSTI PARAS

Päivitä tietosi verkkokoulutuksessa

- Reilusti paras on verkkokoulutus urheilijoille ja heidän tukijoukoilleen
- Helposti omaksuttava kokonaisuus kilpailumanipulaatiosta ilmiönä
- Kun koulutus on suoritettu hyväksytysti, koulutuksesta saa diplomin

Väestöliitto

- Koulutuksia urheilutoimijoille
- Chat- ja puhelinpäivystys
- Materiaalipankki
- Verkkokoulutus

Väestöliitto

**ET OLE YKSIN -
CHAT- JA PUHELINPÄIVYSTYS**

**SOITA / MA 12-14.00
CHATTA / TI-KE 15-17.30
TO 14-16**

WWW.ETOLEYKSIN.FI

PUH. 050 302 5942

Suomen Olympiakomitea

- Lupa välittää, lupa puuttua –opas (linkki)
- Materiaalipankki
- Tulossa: Turvallinen toimintaympäristö urheilussa -verkkokoulutus

Dopinglinkki

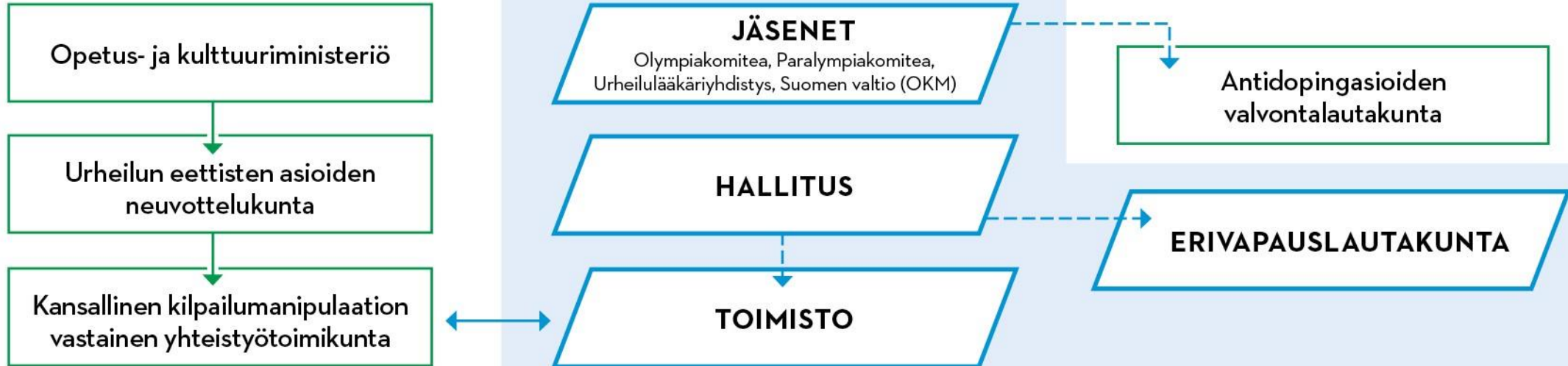
Dopinglinkki tarjoaa tietoa ja
terveysneuvontaa
kuntodopingista eli kilpa- ja
huippu-urheilun
ulkopuolisesta dopingkäytöstä
www.dopinglinkki.fi

Dopinglinkki

Urheilun eettisten asioiden hallinnointi Suomessa

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry

EETTINEN URHEILUKULTTUURI

TEHTÄVÄT

ANTIDOPINGTOIMINTA

KATSOMOTURVALLISUUDEN
JA -VIIHTYVYYDEN
EDISTÄMINEN

KILPAILUMANIPULAATION
TORJUNTA

VALITUT AJANKOHTAISET
PAINOPISTEET
- HÄIRINTÄVAPAA URHEILU

KOULUTUS

TUTKIMUS

TUTKINTA

VIESTINTÄ